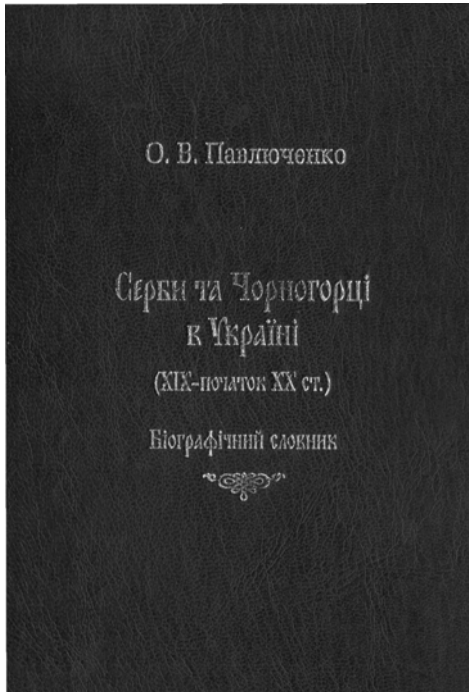

Павлюченко О. В. Серби та чорногорці в Україні (XIX – початок XX ст.): біографічний словник. – Київ: Софія, 2009. – 178 с. (Національна академія наук України. Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського) ISBN 978-966-23374-00-1.

Словник охоплює понад 400 більших та менших біограм тимчасових та постійних мігрантів з Сербії, Чорногорії, а також Далматії, Боснії і Герцеговини, що перебували в Україні для навчання, комерційної діяльності та як військові й політичні діячі в період протистояння Сербії та Чорногорії Османській імперії та Австрійській монархії. Подаються відомості ще й про коронованих осіб, політиків і просто відвідувачів-туристів двох балканських національностей. Словник інформує про сербів та чорногорців, для яких перебування в Україні було довшим або коротшим епізодом біографії, а також про тих, що пустили коріння на українській землі, внесли свій вклад у громадське, культурне й, зокрема, наукове життя нової Батьківщини. З видатніших осіб згадуються, наприклад, археолог Антін Ашик; герцеговинський політичний діяч Лука Вукалович; ректор Харківського університету Андрій Дудрович; видатний історик, засновник Одеського товариства історії та старожитностей Дмитро Княжевич; поет, засновник Слов'янського гуртка у Львівському університеті Радован Кошутич; засновник сербської панівної династії Георгій Карагеоргій; член таємного Харківсько-Київського товариства і Київської громади Петро Карич; граф, київський генерал-губернатор Михайло Милорадович; відомий історик

Володимир Пічета; фізик, ректор Харківського університету Афанасій Стойкович.

Серби і чорногорці йшли в Україну давно проторованими шляхами. Серед козаків у XVII ст. було троє полковників сербського походження: брацлавський (у 1657-58, 1663-65) Іван Сербин, лубенський (1670-72, 1672-76) також Іван Сербин, переяславський (1674-76, 1679-83) Войця Сербин. Серби і чорногорці поспішали до Києво-Могилянської академії на навчання (пізніше, за традицією, до Київської духовної академії). На українських землях існували адміністративні одиниці Нова Сербія (1751-64) та Слов'яносербія (1753-64). Прізвище Сербин досі поширене в Україні та в українській діаспорі (історик Роман Сербин в Канаді). Про всі ці традиції автору словника варто було згадати в передмові.

У словнику подаються відомості про родини багатьох осіб (батьки, діти), тому також з цього погляду довідник може використовуватися при генеалогічних дослідженнях. Тим більше, що дана праця О. Павлюченка відзначається оригінальністю та великою достовірністю поданого матеріалу.

Ярослав ДАШКЕВИЧ (Львів)

***

Príručka ku genealogickému výskumu na Slovensku a v slovacikálnom zahraničí / Zostavil a zredigoval Milan Šišmiš. – Zväzok 2. – Martin: Slovenská genealogicko-heraldická spoločnosť, 2009. – 270 s. ISBN 978-80-970196-1-7.

Словацьке генеалогічно-геральдичне товариство значну увагу у своїй діяльності приділяє популяризації генеалогічних досліджень. Нове видання ознайомлює потенційних дослідників родоводів із основними проблемами предмету, дає елементарні знання про можливість вивчення генеалогії різних соціальних і етнічних груп, а також допомагає зорієнтуватися в специфіці роботи з архівними збірками в різних країнах.

Збірник складається з 30 статей, підготовлених різними авторами, укладених у 4 основні розділи. Перший розділ (Rody vznešené a prosté) присвячений особливостям генеалогічних досліджень родин шляхти, міщан і селян у різні періоди.